

Speech Minister Donner ivm installatie Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie op 30 augustus 2005

Dames en heren,

Helaas kan ik vandaag niet bij u zijn. Ik ben op dit moment in Zuid-Amerika. Een verplichting die onverwachts ontstond, terwijl de installatie van uw commissie ook niet meer kon worden verschoven. Het spijt mij bijzonder. Met name ook omdat de installatie van uw commissie, de Erkeningscommissie Gedragsinterventies Justitie, een mijlpaal is in het streven om op verantwoorde, doelmatige wijze te voorkomen dat mensen steeds opnieuw tot misdaad vervallen. Gelukkig biedt de technische vooruitgang mij de mogelijkheid om op deze wijze bij u te zijn en uw installatie te markeren.

Al sinds het vroegste oudheid tracht men geweld en misdrijven tegen personen, goederen en rechten te keren met de dreiging van pijnlijke, liefst afschrikwekkende straffen. Men bediende zich van boetes maar vooral van een scala aan, in onze ogen nogal barbaars aandoende lijfstraffen. De gevangenis was er slechts om misdadigers op te sluiten in afwachting van hun veroordeling of om betaling van een boete af te dwingen.

Een van de vruchten van de Verlichting was het inzicht dat pijniging mensen niet van misdrijven afhield. Inkeer, heropvoeding en reclassering door middel van gevangenisstraffen zouden een beter perspectief bieden. Mensen moeten tijdens hun straf tot inzicht komen en een kans krijgen om met een schone lei te beginnen en terug te komen in de maatschappij. Sindsdien is de gevangenisstraf sterk in zwang gekomen.

Inmiddels zijn we door onderzoek en ervaringen nog weer wijzer geworden. Als we willen dat mensen na hun straf niet weer tot misdaad vervallen heeft gevangenisstraf alléén vaak maar een beperkt resultaat en is er meer nodig. Bijna driekwart van de veroordeelden recidiveert binnen 6 jaar. Willen we recidive werkelijk terugdringen, dan is er een sterke keten nodig, van preventie tot repressie, van voor- tot nazorg, om terugval in criminaliteit te verhinderen. En in dat kader zal meer actief gericht geprobeerd moeten worden het gedrag van de daders te veranderen.

Uit buitenlands en binnenlands onderzoek is gebleken dat bepaalde gedragsinterventies, gebaseerd op wetenschappelijke uitgangspunten, goed kunnen helpen bij het terugdringen van recidive. In de afgelopen decennia hebben reclasseringsorganisaties, de justitiële inrichtingen, de kindbescherming en allerlei organisaties die hier vandaag aanwezig zijn, veel energie gestopt in de aanpak van recidive via gedragsinterventies. In het verleden is daarbij vaak slechts beperkt gekeken naar de effectiviteit van een aanpak. Iets doen was altijd beter dan niets doen; en men kon een aanpak toch proberen, als zij plausibel leek.

Inmiddels is duidelijk dat de ene aanpak de andere niet is. Het is tijd dat voor een meer objectieve beoordeling. Vandaar dat de behoefte ontstond aan een onafhankelijke commissie die de doeltreffendheid, effectiviteit en efficiëntie van een aanpak kan beoordelen om te zien of zij geschikt is. Medewerkers die belast zijn met de begeleiding van gedetineerden hebben daar ook recht op. Zij zetten zich vaak met hart in voor hun werk en die inzet verdient een optimaal effect.

De werkzaamheden van de Erkenningscommissie zullen van grote betekenis zijn. Alleen positief beoordeelde gedragsinter-

venties zullen in de toekomst nog gefinancierd worden. Daarom is een heldere, inzichtelijke procedure van erkenning nodig en objectieve, wetenschappelijk verantwoorde criteria. Mevrouw Mulock-Houwer en de voorzitter van de Erkenningscommissie, mevrouw Ten Horn, zullen daar straks nader op in gaan.

Een degelijke werkwijze is één; minstens zo belangrijk is dat de commissie bestaat uit bekwame leden met ervaring op de verschillende, betrokken gebieden. Ik durf te stellen dat wij daar in geslaagd zijn. De leden zijn stuk voor stuk mensen met veel relevante, wetenschappelijke en praktische ervaring. Mijn dank voor uw bereidheid om in de Commissie zitting te nemen.

Dames en heren. De recidive moet omlaag. Daar is onze inzet op gericht. Gevangenisstraf blijft noodzakelijk, maar om recidive te voorkomen behoeft zij veelal aanvulling met een gerichte, verantwoorde aanpak om het gedrag te veranderen. Bij het vinden van effectieve, verantwoorde gedragsinterventies zal de Erkenningscommissie een grote rol spelen. Graag wil ik dan ook de leden bij voorbaat danken voor hun bereidheid zich daarvoor in te zetten en hun kennis daarvoor ter beschikking te stellen.

Het is mij een genoegen om thans de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie te installeren en ik spreek de hoop uit dat zij een belangrijke bijdrage zal hebben bij het bevorderen van een doeltreffende en verantwoorde aanpak om mensen die uit de rails gelopen zijn, maatschappelijk weer goed op de rails te krijgen.